

Матеріал підготовлено спеціально для ЛІГА:ЗАКОН
Група компаній «КЕЙНАС»
E-mail: info@keynas.com
<http://www.keynas.com>
Тел.: (044) 220-02-30; 220-02-31, (067) 464-35-95

Відшкодування експедитору-нерезиденту вартості фрахту

Неприємною несподіванкою для деяких замовників транспортно-експедиторських послуг став лист ДФСУ від 08.02.2017 р. № 2485/6/99-99-15-02-02-15.

Як відомо, в багатьох випадках замовники не мають взаємовідносин безпосередньо з перевізником. Натомість, організацію перевезення вантажу вони доручають експедитору. А останній, в свою чергу, вже укладає угоди з перевізниками та здійснює інші організаційні заходи, пов'язані з забезпеченням доставки вантажу.

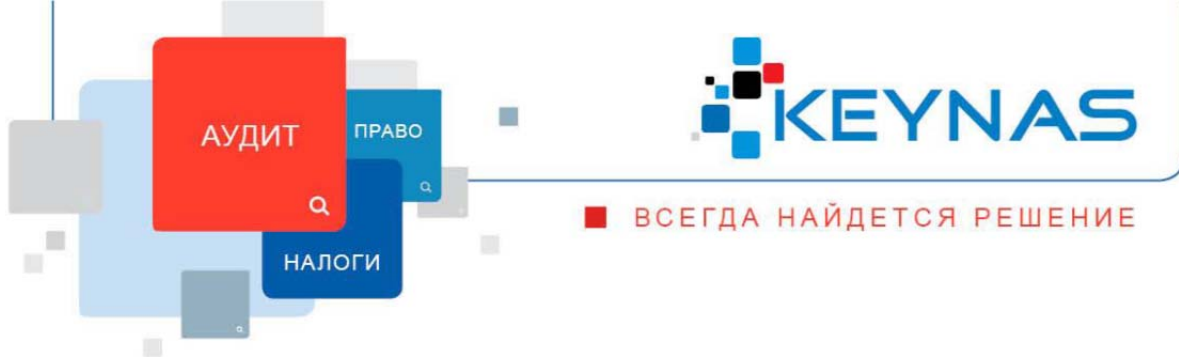
Так от, в згаданому листі податківці зауважили, що якщо експедитор-нерезидент не виконує перевезення самостійно, а залучає для цього іншого нерезидента-перевізника, то компенсація резидентом-замовником експедитору-нерезиденту плати за перевезення не вважається сумою фрахту, що сплачується резидентом нерезиденту за договорами фрахтування. Компенсація таких витрат відповідно до підпункту «й» пп. 141.4.1 п. 141.4 ст. 141 ПКУ є іншими доходами, отриманими нерезидентом із джерелом їх походження з України, що оподатковуються в порядку і за ставками, визначеними пп. 141.4.2 п. 141.4 ст. 141 Кодексу.

Як бачимо, контролери підводять до того, що за загальними правилами така компенсація має бути оподаткована за ставкою 15 %.

Податківці погоджуються з тим, що якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана ВРУ, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені ПКУ, застосовуються правила міжнародного договору (п. 3.2 ст. 3 ПКУ). При цьому вони звертають увагу на те, що відповідно до п. 103.2 ст. 103 ПКУ особа (податковий агент) має право самостійно застосувати звільнення від оподаткування або зменшену ставку податку, передбачену відповідним міжнародним договором України на час виплати доходу нерезиденту, якщо такий нерезидент є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) доходу і є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір України.

Однак, посилаючись на те, що в даній ситуації відшкодування витрат на фрахтування транспортного засобу здійснюється не безпосередньо фрахтувальнику-нерезиденту, а експедитору (посереднику), податківці вказують, що експедитор не може вважатися бенефіціарним отримувачем такого доходу. А тому дана виплата, на їхню думку, не підпадає під дію положень міжнародних договорів для застосування звільнення від оподаткування або зменшеної ставки податку на прибутки.

Отже, на думку фіскалів, компенсація резидентом експедитору-нерезиденту понесених ним витрат на залучення перевізника-нерезидента в будь-якому випадку має бути оподаткована за ставкою 15 %.

На можливість виникнення такої проблеми ми вже колись звертали увагу ([стаття «Як оподатковується фрахт, оплачений за посередництвом експедитора?»](#)).

Дійсно, у відносинах між замовником-резидентом та експедитором-нерезидентом компенсацію витрат на перевезення не можна вважати фрахтом.

Вірні, на думку автора, і висновки про те, що вказана компенсація повинна потрапляти під дію [підпункту «й» пп. 141.4.1 п. 141.4 ст. 141 ПКУ](#). Однак висновки щодо необхідності утримання з такої суми податку дуже сумнівні, адже вказаний підпункт передбачає виключення, згідно якого не вважаються доходом, отриманим нерезидентом із джерелом їх походження з України, доходи у вигляді виручки або інших видів компенсації вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, переданих, виконаних, наданих резиденту від такого нерезидента.

Аналіз наявної судової практики з даного питання ([Постанова Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 17.02.2015 р. у справі № 804/11304/13-а](#), [Ухвала Харківського апеляційного адміністративного суду від 09.12.2014 р. у справі № 820/15267/14](#), [Постанова Київського апеляційного адміністративного суду від 28.02.2013 р. у справі № 2а-9919/12/2670](#), [Ухвала Київського апеляційного адміністративного суду від 29.05.2012 у справі № 2а-12913/11/2670](#)) також підтверджує відсутність потреби в утриманні податку з доходів нерезидента при компенсації експедитору-нерезиденту витрат на перевезення вантажу. Аргументація судів базується на тому, що:

- договір транспортного експедирування не є тотожним договору перевезення, а виплата доходу нерезиденту є оплатою транспортно-експедиційних послуг, які за своєю природою є посередницькими послугами та не підпадають під поняття фрахт, а тому не підлягають оподаткуванню податком з доходів нерезидента із джерелом їх походження з України;
- норми [ПКУ](#) не містять окремого порядку оподаткування транспортно-експедиторських послуг, у зв'язку з чим можна вважати, що платежі, сплачені нерезиденту за договорами про транспортно-експедиторські послуги, підлягають оподаткуванню на загальних підставах, як винагорода за надані послуги.

Таким чином, можна констатувати, що судова практика з питань компенсації суми фрахту експедитору-нерезиденту на сьогоднішній день на боці платників податку. Суди розглядають такі платежі як винагороду за надання транспортно-експедиторських послуг, яка не є доходом нерезидента із джерелом походження з України і не підлягає оподаткуванню в Україні.

Сергій Кучеренко

Консультант, Група компаній «Кейнас»

Дата підготовки 13.03.2017

© ТОВ «Інформаційно-аналітичний центр «ЛІГА», 2017

© ТОВ «ЛІГА ЗАКОН», 2017